

**UPUTSTVO
o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama
podnesenim izbornim komisijama**

Sarajevo, maj 2022. godine

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 2. i člana 6.3 stav (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 17. sjednici, održanoj 04.05.2022. godine, donijela

**UPUTSTVO
o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama
podnesenim izbornim komisijama**

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Član 1.

(Primjena-član 6.3 stav (1) i (3) Izbornog zakona BiH)

Uputstvom o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim komisijama (u dalnjem tekstu: Uputstvo):

- a) regulišu se procedure za rješavanje po prigovorima podnesenim izbornim komisijama (član 6.3 stav (3) Izbornog zakona BiH),
- b) propisuje se sadržaj obrasca za prigovore (član 6.3 stav (1) Izbornog zakona BiH) i
- c) regulišu se druga pitanja značajna za zaštitu izbornog prava.

Član 2.

(Supsidijarna primjena)

U svim pitanjima koja nisu propisana ovim Uputstvom, a odnose se na zaštitu izbornog prava, postupa se prema odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Izbornog zakona Republike Srpske, Izbornog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Zakona o upravnom postupku.

Član 3.

(Komuniciranje i računanje rokova)

(1) U izbornom periodu komuniciranje između izbornih komisija i strana u postupku koje se vodi po odredbama ovog uputstva, odvija se putem telefaks aparata (u dalnjem tekstu: telefaks), elektronskom poštom i neposredno.

(2) Pored načina komuniciranja iz stava (1) ovog člana, komuniciranje između Centralne izborne komisije BiH i strana u postupku se odvija:

- a) putem internet-stranice Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba i
- b) putem e-maila sa biračima koji glasaju izvan Bosne i Hercegovine.

(3) Politički subjekt dužan je u obrascu iz člana 4. ovog Uputstva, navesti broj telefaksa ili e-mail koji je Centralnoj izbirnoj komisiji BiH prijavljen za službeno komuniciranje, koji moraju biti dostupni i isti u izbornom periodu ne mogu koristiti drugi politički subjekti.

(4) Centralna izborna komisija BiH će u izbornom periodu i u komuniciranju sa političkim subjektima voditi računa o lažnom predstavljanju u ime političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata (član 7.3 stav (2) Izbornog zakona BiH).

(5) Pod lažnim predstavljanjem iz stava (4) ovog člana smatra se: korištenje tuđih prostorija, telefona, slogana, amblema ili oznaka.

(6) Ukoliko se dostavljanje obavlja telefaksom, kao dokaz o izvršenom dostavljanju uzima se odzivnik telefaksa na kome se nalazi kontakt-broj telefaksa. Ukoliko se na odzivniku telefaksa ne nalazi kontakt-broj telefaksa ili se nalazi broj koji Centralnoj izbornoj komisiji BiH nije prijavljen kao službeni ili ukoliko se dostavljanje političkom subjektu ne može izvršiti jer telefaks nije u funkciji, po ponovljenom postupku dostavljanje će se izvršiti objavom pismena na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH. Isti način dostavljanja primjenjuje se i u slučaju dostave putem e-maila.

(7) Podnesak se može dostaviti i elektronskim putem i mora biti ovjeren kvalificiranim elektronskim potpisom u skladu s posebnim zakonom, ako je podnesen od strane političkog subjekta.

(8) Rokovi teku od momenta dostavljanja (telefaksom, e-mailom ili objavom na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba) i traju u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

POGLAVLJE II. PRIGOVOR

Član 4.

(Forma i sadržaj obrasca prigovora-član 6.3 stav (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Prigovor se podnosi na obrascu koji sadrži:

- a) mjesto, vrijeme, počinioca i kratak opis učinjene povrede,
- b) odredbe Izbornog zakona BiH za koje podnositelj prigovora smatra da su povrijedjene,
- c) dokaze koji potvrđuju navode prigovora,
- d) broj telefaksa ili e-mail na koji će se dostaviti odluka po prigovoru i
- e) potpis podnosioca prigovora.

(2) Uz prigovor podnositelj dostavlja obrazac iz člana 5. ovog uputstva, osim ako nije ranije dostavljen izbornoj komisiji kojoj se prigovor podnosi.

Član 5.

(Forma i sadržaj obrasca deponiranih potpisa)

(1) Potpis ovlaštenog predstavnika mora se nalaziti na obrascu deponiranih potpisa ovlaštenih predstavnika političke stranke, koalicije i liste nezavisnih kandidata za podnošenje prigovora i žalbi, koji se predaje nadležnoj izbornoj komisiji. Obrazac se podnosi u periodu od dana raspisivanja izbora do dana potvrđivanja rezultata izbora.

(2) Obrazac is stava (1) ovog člana sadrži:

- a) naziv političke stranke/koalicije/liste nezavisnih kandidata,
- b) ime i prezime ovlaštenih predstavnika političke stranke/koalicije/liste nezavisnih kandidata,
- c) općinu/grad za koju je predstavnik ovlašten,

- d) jedinstveni matični broj ovlaštenog predstavnika,
- e) potpis ovlaštenog predstavnika,
- f) mjesto i datum izdavanja ovlaštenja i
- g) potpis predsjednika/ovlaštenog predstavnika političke stranke/koalicije/liste nezavisnih kandidata.

(3) Ukoliko predsjednik ili ovlašteni predstavnik političke stranke/koalicije/liste nezavisnih kandidata povuče prigovor koji je podnijelo ovlašteno lice iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da prigovor nije ni podnesen.

Član 6. (Nadležnost i postupak odlučivanja)

(1) Izborna komisija u svojoj osnovnoj izbornoj jedinici ima prvostepenu nadležnost za odlučivanje po prigovorima uloženim zbog povreda pravila ponašanja iz Poglavlja 7 Izbornog zakona BiH, osim u slučaju povrede iz člana 7.3 stav (1) tačka 3) i 7), člana 7.3 stav (2) i člana 7.4 stav (1) tačka 3) Izbornog zakona BiH, o čemu odlučuje Centralna izborna komisija BiH.

(2) Centralna izborna komisija BiH, pored prvostepene nadležnosti za odlučivanje iz stava (1) ovog člana, u prvostepenom postupku odlučuje i po prigovorima uloženim zbog povreda pravila izbornog procesa, izbornih prava i povrede Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH učinjene od političkog subjekta.

(3) Kad izborna komisija primi prigovor za čije postupanje nije nadležna, a poznato je koja je izborna komisija nadležna za postupanje, dostavlja prigovor bez odgađanja nadležnoj izbornoj komisiji i o tome obavještava podnosioca prigovora.

(4) Izborna komisija odbacit će nedopušten, neblagovremen i prigovor koji je podnijelo neovlašteno lice.

(5) U slučaju da prigovor nije podnesen na obrascu propisanom u članu 4. ovog Uputstva, kao i prigovor koji je nerazumljiv, nepotpun, odnosno ne sadrži dovoljno dokaza kojima bi bili potkrijepljeni navodi istaknuti u prigovoru, te nisu navedene odredbe Izbornog zakona BiH za koje podnositelj prigovora smatra da su povrijedene, izborna komisija odmah obaviještava podnosioca prigovora da u roku od 24 sata od prijema obavještenja dopuni prigovor i tako otkloni nedostatak na koji mu je u obavještenju ukazano. U istom obavještenju podnositelj prigovora se upozorava na posljedice neotklanjanja nedostatka, kao i činjenicu da će se u tom slučaju smatrati da prigovor nije ni podnesen.

(6) Ako prigovor ne odbaci iz razloga iz stava (4) ovog člana, izborna komisija pristupa njegovom rješavanju.

(7) Kada izborna komisija odlučuje po prigovoru koji je dostavljen telefaksom i kada ocijeni da je to potrebno, može zatražiti od podnosioca prigovora da original prigovora dostavi neposredno ili poštom.

(8) Izborna komisija može prigovor odbiti kao neosnovan ili ga usvojiti i izreći mjeru ili sankciju.

(9) Ukoliko izborna komisija ne pokrene postupak po službenoj dužnosti za učinjenu povredu iz svoje nadležnosti, odnosno ne odluči po prigovoru u slučajevima u kojima ima prvostepenu nadležnost i u rokovima predviđenim Izbornim zakonom BiH, Centralna izborna komisija BiH, po saznanju pokrenut će i okončati postupak, odnosno odlučit će o prigovoru.

Član 7. **(Evidentiranje prigovora)**

(1) Izborne komisije dužne su da podatke o primljenim prigovorima i žalbama iz svoje nadležnosti unose u Aplikaciju o prigovorima i žalbama.

(2) Izborne komisije podatke iz stava (1) ovog člana unose na način da nakon što odaberu vrstu izbora na koje se prigovor/žalba odnosi i izbornu jedinicu, unose i ostale podatke koji su podjeljeni u četiri kategorije, i to:

- a) Generalne informacije o prigovoru/žalbi,
- b) Podaci o rješenju,
- c) Podaci o žalbi i
- d) Status predmeta.

(3) Podatke iz kategorije - generalne informacije o prigovoru/žalbi, izborne komisije, obavezno unose odmah po prijemu prigovora/žalbe.

(4) Podatke iz kategorije – Podaci o rješenju, izborne komisije obavezno unose odmah po donošenju rješenja/odлуке.

(5) Podatke iz kategorije – Podaci o žalbi, izborne komisije obavezno unose odmah po prijemu žalbe.

(6) U okviru kategorije status predmeta izborne komisije, odmah po promjeni statusa predmeta unose podatak o istoj, kao i podatak da li je predmet delegiran nadležnom organu.

POGLAVLJE III. ŽALBA

Član 8. **(Sadržaj žalbe)**

Žalba sadrži:

- a) puni naziv, odnosno kontakte (s naznakom broja telefaksa ili e-mail) podnosioca žalbe;
- b) broj i naziv odluke koja se pobija žalbom;
- c) navode u kojem dijelu se odluka pobija;
- d) razloge žalbe i dokaze;
- e) potpis podnosioca žalbe.

Član 9. **(Postupak po žalbi-član 6.6 stav (2) Izbornog zakona BiH)**

(1) Ako je žalba na odluku izborne komisije dostavljena direktno Centralnoj izbirnoj komisiji BiH, ona će žalbu odmah telefaksom ili e-mailom dostaviti izbirnoj komisiji radi ispitivanja da li je žalba blagovremena i uložena od ovlaštenog lica. Žalba će biti odbačena ako su ispunjeni uslovi iz člana 6.3 stav (4) i (5) Izbornog zakona BiH.

(2) Izbirna komisija koja je donijela prvostepenu odluku, ako ne odbaci žalbu u smislu stava (1) ovog člana, može žalbu uvažiti i preinačiti svoju odluku ili žalbu dostaviti Centralnoj izbirnoj komisiji BiH sa svim spisima koji se odnose na predmet i sa izjašnjenjem na žalbu, u roku od 24 sata od prijema žalbe.

Član 10. **(Evidentiranje prigovora i žalbi)**

(1) Izborna komisija vodi evidenciju (protokol) prigovora i žalbi. Na svaki primljeni prigovor ili žalbu izborna komisija dužna je staviti otisak prijemnog štambilja sa oznakom vremena (datum i sat) prijema podneska.

(2) Ovlašteno lice u izbornoj komisiji, ako ne posjeduje štambilj iz stava (1) ovog člana, dužno je na prigovoru, odnosno žalbi upisati vrijeme, sat i način njegovog prijema i staviti svoj potpis.

Član 11. **(Odmjeravanje kazne-član 6.7 Izbornog zakona BiH)**

Prilikom odmjeravanja kazne, ali ne ograničavajući se, Centralna izborna komisija BiH i izborna komisija iz okvira svoje nadležnosti cijenit će olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, uzimajući u obzir već izrečene kazne.

Član 12. **(Sticaj i razdvajanje postupka)**

(1) U slučajevima kada jedan politički subjekt učini više istih ili sličnih povreda propisanih Poglavljem 7. Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH može odlučiti da o počinjenim povredama vodi jedinstveni postupak i izrekne jedinstvenu kaznu.

(2) U slučaju kada navodi iz prigovora ili žalbe upućuju na više povreda Izbornog zakona BiH učinjenih od jednog političkog subjekta, Centralna izborna komisija BiH može odlučiti da vodi razdvojeni postupak o počinjenim povredama ili da vodi jedinstveni postupak.

Član 13. **(Objava odluka)**

Odluke koje donosi Centralna izborna komisija BiH po prigovorima u prvostepenom postupku iz člana 6. stav (1) i (2) ovog Uputstva i drugostepenom postupku iz Poglavlja III ovog uputstva se objavljaju na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH, vodeći računa o principima zaštite ličnih podataka, u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

POGLAVLJE IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14. **(Sastavni dio Uputstva)**

Sastavni dio ovog Uputstva su:

- a) Obrazac prigovora (PPIK) iz člana 4. ovog Uputstva i
- b) Obrazac deponiranih potpisa ovlaštenih predstavnika političkih stranaka/koalicija i liste nezavisnih kandidata za podnošenje prigovora i žalbi za izbore (DP) iz člana 5. ovog Uputstva.

Član 15.
(Prestanak primjene)

Danom stupanja na snagu ovog Uputstva prestaje sa važenjem Uputstvo o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim izbornim komisijama ("Službeni glasnik BiH", br. 37/14 i 25/20)

Član 16.
(Stupanje na snagu i objava)

Ovo Uputstvo stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljeno i u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj: 05-1-02-2-624-1/22
Sarajevo, 04.05.2022. godine

Predsjednik
Dr. Štefan Amautović

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 16. i člana 6.3 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrdila je

**OBRAZAC
ZA PODNOŠENJE PRIGOVORA IZBORNIM KOMISIJAMA**

1. Naziv: Centralna izborna komisija BiH/ izborna komisija		
2. Ime i prezime, odnosno naziv podnosioca prigovora, broj telefaksa i e-mail koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH prijavljen za službenu komunikaciju ¹		
3. Datum i sat podnošenja prigovora:		
4. Datum, sat i mjesto učinjene povrede:		
5. Ko je učinio povredu:		
6. Kratak opis učinjene povrede:		
7. Odredbe Izbornog zakona BiH za koje podnositelj prigovora smatra da su povrijedene:		
8. Prilog-dokazi koji potvrđuju navode prigovora:		
9. Mjesto, datum, sat i čitak potpis podnosioca prigovora (birača, ovlaštenog predstavnika političkog subjekta)	10. Potpis ovlaštenog službenika za prijem prigovora i pečat:	
M.P.	M.P.	

- ¹ U skladu s članom 6.2 stav (1) Izbornog zakona BiH, birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijedeno može izbornoj komisiji uložiti prigovor najkasnije u roku od 48 sati, odnosno 24 sata u izbornom periodu od učinjene povrede, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Napomena: U skladu s članom 6.3 stav (2) Izbornog zakona BiH, prigovor se dostavlja bez odgađanja svim stranama navedenim u prigovoru. Strane navedene u prigovoru mogu se u roku od 24 sata od prijema prigovora, u pisanoj formi, izjasniti o navodima prigovora. Nadležni organi mogu odrediti saslušanje strana.

U skladu s članom 6.3 stav (5) Izbornog zakona BiH, prigovor će se odbaciti i ako se ne može utvrditi ko je podnositelj prigovora. Podneseni prigovor, odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim zakonom.

Ako je prostor (rubrika) na obrascu nedovoljan, koristiti poseban papir kako bi podaci i navodi bili čitki i jasni.

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 17, a u vezi s članom 6.3 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 07/14, 31/16 i 41/20), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrdila je

**OBRAZAC DEPONIRANIH POTPISTA OVLAŠTENIH PREDSTAVNIKA
POLITIČKE STRANKE, KOALICIJE I LISTE NEZAVISNIH KANDIDATA ZA PODNOŠENJE PRIGOVORA I ŽALBI ZA IZBORE¹**

Politička stranka/koalicija/lista nezavisnih kandidata dostavlja potpisne ovlaštenih predstavnika stranke/koalicije/liste nezavisnih kandidata:

R/B	Prezime	Ime	Općina/Grad	Lice ovlašteno od predsjednika/ovlaštenog predstavnika političke stranke/koalicije/liste nezavisnih kandidata	JMB:	Potpis ²
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Napomena: Obrazac se dostavlja nadležnoj izbornoj komisiji (član 6.3 stav (1) Izbornog zakona BiH).

Obrazac se dostavlja uz prigovor koji se podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH ili izbornoj komisiji ako nije ranije dostavljen izbornoj komisiji.

Pečat

Predsjednik/ovlašteni predstavnik
političke stranke/koalicije/liste nezavisnih kandidata

Mjesto i datum

Potpis

¹Ako je broj ovlaštenih predstavnika veći od broja predviđenog u obrazcu, dozvoljeno je ovaj obrazac kopirati uz ovjetu svake stranice pečatom izbornoj komisiji u desnom donjem uglu.

²Potpis ovlaštenog predstavnika mora odgovarati popisu s identifikacionog dokumenta.